

Informační dopis o ekologickém zemědělství ve střední a východní Evropě

NR 29

SRPEN 2011

Avalon

Podporujeme trvale udržitelný rozvoj ekologicky ohrožených zemědělských oblastí

Tel:
+31 (0)515 331955
Fax:
+31 (0)515 331980

office@avalon.nl
www.avalon.nl

EkoConnect –

Mezinárodní centrum pro ekologické zemědělství střední a východní Evropy

Telefon: +49 (0) 351-20 66 172
Fax: +49 (0) 351-20 66 174

info@ekoconnect.org
www.ekoconnect.org

Vážení čtenáři, vážené čtenářky,

s radostí Vám předkládáme nové vydání našeho věstníku. Od jeho posledního vydání se mnohé událo. V tomto čísle chceme mluvit o nejdůležitějších a nejzajímavějších z nich.

Pravděpodobně nejdůležitější je zpráva o globální pečetí kvality pro ekologické produkty, které zavedlo združení IFOAM. Tato značka umožní spotřebitelům rozpoznat na celém světě produkty, které byly vyrobeny v souladu s principy ekologické výroby. Otevřená zůstává otázka, jak tato pečeť koresponduje s povinnou pečetí EU.

V květnu tohoto roku se už po šesté ve Varšavě uskutečnila výstava *Organic Marketing Forum*. Výstavní plocha se rozrostla o 30 % a po prvně nezanechala uhlíkovou stopu.

Kromě toho Vám hodláme představit různé iniciativy, které sice pracují v menším rámci, ale mají velký potenciál co se týče docílení důležitých úspěchů v ekologickém zemědělství. Zprávy o včelařském projektu v Německu, obchodu s biopotravinami v Rumunsku a produkci mléka v Arménii jsou inspirativní příklady lokálních iniciativ, které mají internacionální dosah.

Jedním z témat, o kterých se snažíme vždy aktuálně informovat jsou geneticky modifikované organizmy. Tentokrát pro Vás máme velice optimistické zprávy. V červenci Evropský parlament usnesl rozhodnutí, podle kterého členské státy mohou pěstování těchto geneticky modifikovaných organizmů na svém území buďto omezit nebo zakázat. Tímto usnesením parlament podporuje právo občanů EU na život bez geneticky modifikovaných organizmů.

Přejeme vám zajímavé čtení!

Katja Bykova & Bernhard Jansen, EkoConnect

Překlad z němčiny: Petra Belková-Kiesau

Obsah:

1. Zkušenosti s ekologickým pěstováním sójových lusků v severním Německu a v severní Evropě
2. IFOAM zavedlo novou globální pečeť pro ekologické produkty
3. Ekologické pěstování rostlin pro východní Evropu – Výzkum pěstování obilnin v Darzau se představuje
4. Jak lépe informovat zákazníky o bioproduktech – příklad z Rumunska
5. Jsou krávy hrozbou pro životní prostředí?
6. Organic Marketing Forum ve Varšavě má ještě víc výstavní plochy
7. Trvale udržitelná výroba biomléka v Arménii
8. Biene sucht Bauer
9. Film "Pig business" usiluje o bio-maso
10. Nadcházející akce 2011

EKOconnect
Organic Agriculture Moving East

avalon

1. Zkušenosti s ekologickým pěstováním sójových lusků v severním Německu a v severní Evropě

Sójové lusky jsou pro ekologické provozy chovající zvířata důležitým zdrojem bílkovin ke krmení a také jsou velmi zajímavé pro rostlinnou výrobu jako rostlina, která váže dusík a vyžaduje kratší pěstební lhůty než třeba hrách na semeno nebo lupina.

Photo: University Aarhus

Jsou s tím spjaty problémy se znečištěním dokupovaných sójových lusků genově technicky změněnými složkami a s tendencí k růstu cen výrobků ze sóje. Dosud platilo, že sóju lze v Evropě vzhledem k jejím vysokým nárokům na teplotu pěstovat hlavně v jižním Německu a v jižní Evropě (Itálie, Francie, Rakousko). Odborníci z Dolního Saska (www.lwk-niedersachsen.de) nyní zkoumali, zda lze sójové lusky ekologicky pěstovat i v severní části Německa. Také v Dánsku (www.agrsci.au.dk/sojabonner) a také s pěstováním ve Švýcarsku (www.raumberg-gumpenstein.at) už pokusy s ekologickými sójovými lusky proběhly.

Obecné potřeby sójového lusků na klima a na stanoviště lze stručně popsat takto: potřebuje půdy, které se snadno zahřívají a které pokud možno nemají prohlubně se studeným vzduchem, teplotní součet (součet průměrných denních teplot od zasetí do sklizně) aspoň ca. 1450 °C bez teplot pod 6 °C, nesnáší kamenité půdy, potřebuje co nejnižší tlak plevele a optimální hodnotu pH 6 až 7. Jako předplodina je vhodnější ozimé obilí než jařiny, po slunečnici nebo řepce olejné by se měla dodržet přestávka v jejich pěstování 4 roky, brambory jsou jako předplodina vyloučeny (podle: Baumert, Naturland, únor 2011).

Použité odrůdy musejí pro pěstování v severních a ve výše položených oblastech především dobře snášet chlad a brzy dozrávat. Příkladem takové odrůdy je „Fiskeby V“ pěstitele Holmberga ze Švédska. Při pokusech v Dolním Sasku si nejlépe vedla odrůda „Merlin“, jako krmivo pro zvířata je vhodná také odrůda „Protina“.

Sójové lusky obsahují zpravidla ca. 30 až 45 % proteinu a 15 až 25 % oleje. Při pokusech v Dánsku v letech 2008 až 2010 bylo dosaženo výnosů 1,5 až 2,0 t/ha s obsahem proteinu 40 až 42 % a 16 až 18 % oleje. V Dolním Sasku se v roce 2009 sklídily průměrně 2 t/ha s obsahem proteinu 40 % a s obsahem oleje 19 %. V roce 2010 ale úroda 1,2 t/ha kvůli nepříznivému počasí (velmi chladný a vlhký květen) a kvůli špatnému vývoji hlízkových bakterií zachycujících dusík (rhizobium) zklamala. Obsah proteinu měla tato sklizeň pouze průměrných 30 %, obsah oleje byl ale téměř stejný jako v roce 2009.

Největším problémem při pěstování sójových lusků je jejich malá schopnost konkurovat plevelům. K likvidaci plevelů je nutné používat mechanické prostředky. V Dolním Sasku byla také testována účinnost různých variant mechanické likvidace plevelů. Nejúspěšnější byl kultivátor, který rozprostře malou hromádku půdy vlevo a vpravo od řádku sójových rostlin a plevel zakryje. Aby mohl tento kultivátor správně pracovat, potřebuje rozestup mezi řádky 40 cm místo jinak obvyklých 12 cm. V Dánsku se zvětšením rozestupu řádků podařilo také zvýšit výnos o 0,2 až 0,4 t. V níže uvedených informačních zdrojích jsou také informace o nejlepších způsobech setí a sklizně.

Baumert (2011): Erfahrungen im Anbau von Sojabohnen 2010. (Zkušenosti s pěstováním sójových lusků v roce 2010.) Naturland Fachberatung.

www.naturland.de/fileadmin/MDB/documents/Erzeuger/Tagungsbeitraege/Ackerbautagung_2011/2011-A-Baumert-Erfahrungen_Anbau_Sojabohnen_2010.pdf

Mücke; Meyercordt (2010): Versuchsbericht Ökologischer Sojabohnenanbau in Niedersachsen. (Zpráva o pokusech Ekologické pěstování sójových lusků v Dolním Sasku.) www.lwk-niedersachsen.de/download.cfm/file/346,44ac074b-237d-eebf-5e5c42055e4d8fbf~pdf.html

Petersen (2010): Dyrkning af sojabønner i Danmark (Pěstování sójových lusků v Dánsku). Aarhus University, Faculty of Agricultural Sciences. www.web.agrsci.dk/djfpublikation/djfpdf/gvma333.pdf

Autorka: Andrea Mühle, EkoConnect

Překlad z němčiny: Zdeněk Mrázek

2. IFOAM zavedlo novou globální pečeť pro ekologické produkty

Tak jak neustále roste trh s ekologicky vyrobenými produkty, tak se rozšiřuje i počet ekologických značek, což samozřejmě spotřebiteli stěžuje orientaci. Kromě státních pečetí existuje také celá řada soukromých značek, které by konzumenty měli poskytovat dodatečné informace o původu nebo kvalitě produktu. Ve skutečnosti jsou ale detaily a standardy certifikačního procesu důležité pouze pro malou část konzumentů ekologických produktů. Konzumenti chtějí vědět především to, zda produkt má ekologický certifikát a zda byl vyhotoven podle ekologických směrnic.

14. února 2011, po šesti letech diskuse, představilo Internacionální sdružení ekologického zemědělství (International Federation of Organic Agriculture Movements, IFOAM) svůj nový systém pro garantování ekologičnosti a zavedlo novou globální pečeť kvality Global Organic Mark. Klíčovým elementem této reformy je takzvaná „skupina standardů“ (Family of Standards), což je seznam globálně platných ekologických směrnic. Obsahuje všechny ekologické standardy oficiálně uznané sdružením IFOAM, protože odpovídají jeho cílům a požadavkům.

Těmto požadavkům odpovídá více než 40 státních a soukromých organizací a tím se stali součástí této „skupiny“. Zákonodárství EU pro bioprodukty se také orientuje podle těchto směrnic. Platí to také pro zákonné předpisy ekologických standardů také v Německu, Itálii, Maďarsku, Švýcarsku, USA, Kanadě, Turecku, Indii, Číně, Izraeli, Japonsku a Argentíně. Podílejí se také soukromé zemědělské spolky jako kupříkladu Gää e.V. z Německa nebo Bolicert z Bolívie. Další spolky se přidají v budoucnosti.

Pečeť Global Organic Mark sdružení IFOAM je první celosvětově platné označení pro ekologické produkty. Pečeť mohou používat zemědělci a ekologický zpracovávající a obchodní průmysl, pokud produkují v souladu se směrnicemi IFOAM.

„Začali jsme novou éru.“, řekla paní Katherine DiMatteo, prezidentka sdružení IFOAM. „Family of Standards a Global Organic Mark jsou důležité milníky v dějinách ekologického zemědělství. Úlohou různých zainteresovaných stran na trhu je rozpoznat potenciál tohoto nového nástroje.“

Více informací získáte k této témě získáte na oficiální stránce sdružení IFOAM (www.ifoam.org), a žurnálu Ecology & Farming, které vydává IFOAM (Vydání č. 2, duben 2011, www.ecologyandfarming.com).

Autorka: Katja Bykova, EkoConnect

Překlad z němčiny: Petra Belková-Kiesau

* * * * *

3. Ekologické pěstování rostlin pro východní Evropu – Výzkum pěstování obilnin v Darzau se představuje

Už 20 roků pěstuje Výzkum pěstování obilnin v Darzau (Německo) obilí v ekologických pěstebních podmínkách.

Výzkum pěstování obilnin v Darzau se nachází jihovýchodně od Hamburku. Toto stanoviště má převážně písčitéjší půdy (<50 půdních bodů (na stupnici od nuly do 100)). V kombinaci s každoročně v různou roční dobu přicházejícími přísušky zde lze zvláště třídit podle odolnosti vůči stresu ze sucha. Využívají se zde odrůdy speciálně nastavené pro podmínky ekologického zemědělství. Třídí se podle výše účinnosti v tvorbě živin, to znamená, že u ozimé pšenice se při nízkých vstupech dosahují dobré až výborné výnosy s vysokým obsahem vlhkého lepku. Dalšími kritérii je dobrá schopnost stínit pro potlačování plevelů. Kromě toho se také třídí podle odolnosti vůči chorobám, které se přenášejí osivem, takže tyto budoucí odrůdy pšenice jsou všechny odolné vůči mazlavé sněti pšeničné (*Tilletia caries*) a vůči sněti prašné (*Ustilago tritici*). Vedle pšenice se zde zpracovává světlozrné populační žito, nahý ozimý a jarní ječmen, sladový ječmen, pšenice jednozrnka pro podzimní výsev a oves bezpluchý. V poslední době byly do pěstebního programu zařazeny ještě ozimé hrachy jako jádrové luštěniny. Ukázalo se, že na lehčích stanovištích jsou ozimé hrachy konkurenceschopnější a méně citlivé vůči stresu ze sucha než

jarní hrachy, a to díky rychlému vývoji v mládí na jaře. Těžištěm je přitom vývoj zimě odolných bíle kvetoucích jádrových hrachů.

Jako obecně prospěšná organizace hledáme v zájmu ekologického pěstování rostlin pro ekologické zemědělství kontakty s rolníky, zpracovateli a množiteli, kterým jde o ekologické pěstování rostlin. Kromě toho máme zájem o seznámení a výměnu s podobnými iniciativami. Další informace o našich odrůdách najdete na adrese www.darzau.de nebo na telefonním čísle +49 5853-1319. Jako kontaktní osoba je Vám k dispozici pan Ulrich Quendt.

Autor: Ulrich Quendt, Darzau

Překlad z němčiny: Zdeněk Mrázek

* * * * *

4. Jak lépe informovat zákazníky o bioproduktech – příklad z Rumunska

„Pukka Food“ se jmenuje jeden z prvních obchodů pro bioprodukty v Bukurešti. Založili ho v dubnu 2008 dvě mladé matky - Ileana Muntean a Bogdan Ghinescu. Ale jde jím o více než o prodej bioproduktů. Inovativní ponuka obchodu Pukka Food poskytuje široké veřejnosti informace o biologicky nezávadných a zdravých potravinách.

Prosperovat v Rumunsku s prodejem biopotravinami není lehké.

Ileana Muntean, která od roku 2010 nese za obchod odpovědnost sama to také potvrdila: „Rumuni ještě nejsou na také úrovni, aby zaplatili vyšší cenu za zdravé produkty“. Přesto se usiluje své zákazníky informovat: „Organizuje ochutnávky a diskuse a zúčastňuje se na výstavách. V tomto roce jsme zorganizovali kurs vaření na téma surová strava a ve školách a školkách jsme servírovali nevařené dezerty.“

Kromě toho je Pukka Food Partner partnerem programu „Metabolic Balance“. Tento program se definuje jako „Metabolický program pro redukci hmotnosti a podporu zdravý“, byl vytvořen lékaři a odborníky na výživu a jeho cílem je vzbudit zájem o zdravou výživu a poskytovat praktické rady. Ileana Muntean pokládá tuto spolupráci za logické doplnění její prodejních aktivit. „Zájemcům z řad našich zákazníků poskytujeme informace o tomto programu a na oplátku doporučují naši partneři z Metabolic Balance naše produkty, protože bioprodukty jsou důležitou součástí tohoto programu.“

Pukka Food má informační koutek, ve kterém se zákazníci můžou informovat o bioproduktech, malou knihovnu, webovou stránku na které je možné objednat informační letáky a v neposlední řadě také profil na Facebooku. Pracovníci informují zákazníky o nových produktech a aktuálních tématech z oblasti ochrany přírody jak osobně v prodejně, tak i prostřednictvím letáků vyložených v informačním koutku.

Novinkou je, že je produkty možné objednat také po internetu. Nejoblíbenějšími jsou regionální produkty jako např. jablečnická šťáva z Mălâncravu a Büffelfeta z oblasti Sedmihradsko nebo speciální produkty, které není lehké sehnat, kupříkladu kokosové mléko nebo merlík čilský (obilovina). Aby bylo možné udržet ceny importovaných produktů na přijatelné úrovni, nakupuje Pukka Food 40% těchto produktů přímo u výrobce.

www.pukkafood.ro

Autorka: Sadia Robein, EkoConnect

Překlad z němčiny: Petra Belková-Kiesau

* * * * *

5. Jsou krávy hrozbou pro životní prostředí?

Nikoli krávy, nýbrž průmyslové zemědělství ohrožuje životní prostředí!

Ve své nedávno vydané knize obhajuje Anita Idelová hovězí dobytek. Profesionálním, ale zároveň i milým způsobem informuje o buvolích v Braniborsku, zubrech v Severním Porýní-Vestfálsku a skotu Nguni v Namibii. Především ovšem fundovaně a podrobně vysvětluje, proč hovězí dobytek není zodpovědný za rapidně se zhoršující životní prostředí.

V posledních letech byl skotu kvůli jeho produkci metanu v trávicím ústrojí neustále připisován obrovský podíl na zhoršujícím se životním prostředí. Ve své knize vysvětluje Anita Idelová, proč hovězí dobytek sám o sobě nemůže být považován za hrozbu pro životní prostředí a poukazuje přitom na různé způsoby jeho chovu. Jestliže je skot trvale držen na pastvě, není hrozbou pro naše životní prostředí, nýbrž může naopak přispívat k omezení změn klimatu. V zemině ploch porostlých zelení, jež tvoří 40% pevniny, je totiž uloženo množství uhlíku v podobě humusu. Každá tuna humusu v zemi odlehčuje naši atmosféru o 1,8 tuny oxidu uhličitého, mluví se potom o tzv.

„propadu uhlíku“. Trvalý chov dobytka na pastvě tak nabízí vyšší potenciál ukládání CO₂ než jakákoliv jiná forma zemědělství! Hovězí dobytek je, narozdíl od člověka, schopen zeleň zužitkovat a proměnit ji v mléko a maso. Konkurentem v oblasti potravy se skot pro člověka stává teprve v případě přikrmování sójou a obilím, pomocí kterého bývá u krav zvyšován výkon. „Děláme tak z krav prasata!“ píše Anita Idelová a myslí tím intenzivní chov hovězího dobytka. Neboť časté používání průmyslových krmiv a k jejich výrobě potřebných syntetických hnojiv, kácení deštných pralesů a přeměna zelení porostlých ploch v ornou půdu – toto vše skutečně urychluje klimatické změny.

Anita Idelová kritizuje ve své knize studii Organizace pro výživu a zemědělství (FAO) vydanou v roce 2006, která se zabývá konzumem masa a nese název „The long shadow of livestock“ (dlouhé stíny dobytka). Ale vyvrací i jiné časté argumenty pro průmyslový chov, podle nichž množství skleníkových plynů klesá úměrně se zvyšováním produkce mléka. „Autoři této studie nezaměřili své průzkumy na různé druhy produkce a jejich různou intenzitu, ačkoli smysluplné závěry jsou možné jen, je-li i známo, kolik muselo být vynaloženo prostředků, aby bylo dosaženo určitého cíle.“ Vyšší produkce je možné dosáhnout jen pomocí průmyslových krmiv, při jejichž výrobě jsou spotřebovávány přírodní zdroje a uvolňovány oxid uhličitý a oxid dusný. Anita Idelová kritizuje, že v propočtech autorů studie není zohledněno, jak nákladná je produkce průmyslových krmiv a jak vysoká je životnost zvířat. Krávy krmené průmyslovým krmivem jsou totiž mnohem náchylnější k nemocem a čím dříve jsou vyraženy, tím více mladých zvířat je musí nahradit.

V neposlední řadě je chov na pastvě také chovem, který je velmi šetrný ke zvířatům. Anita Idelová popisuje soužití člověka a zvířat, konkrétně metodu nazvanou „Low Stress Stockmanship“ (chov bez stresu), která prosazuje šetrné zacházení s dobytkem a také humánní zabíjení – zastřelení na pastvě. „Pro to, abychom pochopili, že neexistuje šetrnější forma porážky než ta na pastvě, kde zvíře určené k porážce trefí – nejlépe vleže – zcela nečekaně střelou, je jedno, jestli jsme ochránci zvířat, masožravci nebo obojím zároveň. Při takovém způsobu porážky se vyhneme nahánění, nakládání, transportu a opětovnému vykládání zvířat, nedochází ke stresování zvířat na jatkách, vše je nahrazeno jednou jedinou střelou.“ Jedná se o knihu odvážnou a hodnou přečtení.

Dr. Anita Idelová je zvěrolékařkou a byla v letech 2005 až 2008 vedoucí redaktorkou plátku „Global Agro-Report“ (světový zemědělský zpravodaj). Dále je spoluzakladatelkou pracovní skupiny s názvem „Critical Veterinary Medicine“ (kritické veterinární lékařství), sítě Gen-Ethic a společnosti pro ekologický chov zvířat („Society for ecologic keeping of animals“). Působí jako docentka na univerzitě v Kasselu a mediátorka.

Anita Idel: „Die Kuh ist kein Klima-Killer“. Metropolis Verlag, 200 stran. ISBN: 978-3-89518820-6. 18,00 €. V současnosti je kniha dostupná pouze v němčině, na podzim 2011 má následovat její anglické vydání.

Autoři: Nora Petzold a Bernhard Jansen, EkoConnect

Překlad z němčiny: Dr. Petr Nádeníček

www.anita-idel.de

6. Organic Marketing Forum ve Varšavě má ještě víc výstavní plochy

Na motto: „Bio a komunikace – společně k úspěchu“ se ve Varšavě už po šesté setkali účastníci trhu z téměř 30 zemí. Zatímco počty účastníků této akce jsou stabilní, počet vystavovatelů roste. Setkání názorně ukázalo, proč musí být ekologické zemědělství důležitou součástí budoucí politiky a prokázalo, že trh s bio-výrobky se ve východní Evropě dynamicky rozvíjí. Setkání 6. Organic Marketing Forum (OMF) proběhlo poprvé bez vlivu na množství oxidu uhličitého.

www.organic-marketing-forum.org

„Význam střední a východní Evropy pro sektor biopotravin setrvale roste. Střední a východní Evropa jsou na jedné straně šancí jako trh pro odbyt ekologických výrobků. Na druhé straně se dále rozvíjí jejich pozice důležitých dodavatelů surovin a rozšiřuje se jejich nabídka kvalitních ekologických potravin v oblasti značkových i soukromých výrobků“, shrnuje Bernhard Jansen, jednatel pořadatele EkoConnect – Mezinárodního střediska ekologického zemědělství střední a východní Evropy, reg. spol. – svoje dojmy z 6. setkání Organic Marketing Forum ve Varšavě. Toto dvoudenní mezinárodní setkání výrobců a distributorů ekologických výrobků a surovin proběhlo 26. a 27. května 2011 v hlavním městě Polska. 370 účastníků z 27 zemí potvrdilo ohlasy z předchozích roků. Ale výstavní plocha vzrostla o 35 % a počet výstavních stánků se zvýšil téměř o třetinu. Byly mezi nimi i stánky společenství z Polska, Rakouska a Německa. Poprvé zastupovala bio-sektor svého regionu federace několika svazů střední Asie. Zvyšuje se podíl návštěvníků a vystavovatelů z ruských mluvících zemí. „Dobrá atmosféra fóra a také podíl polského ministra zemědělství ve spolupráci s polským svazem Polska Ekologia na obcerstvení ukazují, že kladný vývoj ekologického zemědělství v Polsku pokračuje. Trh pro ekologické výrobky na východě Evropy je celkově na počátku dynamické vývojové fáze“, konstatuje Bernhard Jansen.

Felix princ zu Löwenstein (BöLW) zahájil konferenci slovy: „Proč to bez biologického zemědělství nejde“. Poukázal na to, že hlad ve světě nelze odstranit ani genovou technikou, ani vyššími vstupy provozních prostředků, ale jen rolnickým zemědělským hospodařením, biologickým zemědělstvím a změnou chování spotřebitelů. Vedle různých příspěvků na téma marketing a management na všech stupních řetězce zásobování vzbudily velký zájem zvláště velmi informativní příspěvky z jednotlivých zemí střední a východní Evropy, jako jsou Rusko, Bulharsko, Maďarsko a Polsko, a také specifická odborná témata. Souběžně s tím bylo možné se ve workshopech zabývat otázkami znalosti a vlastního vztahu k trvale udržitelnému rozvoji a využívání hromadných sdělovacích prostředků a také zúčastnit se školní vyučovací hodiny na téma Zdravá výživa. Závěrečná přednáška firem Bioconcept-Gardenia z Polska a Ariza z Nizozemí důrazně ukázala velké možnosti pro dlouhodobou spolupráci mezi Východem a Západem. Respekt a důvěra mezi partnery mohou přinést také velmi kladný hospodářský výsledek.

První cenou byla v závěrečné soutěži „Best of Organic“ oceněna firma LaSelva (Itálie). Další ceny obdržely firmy Bio Planet (Polsko) a Voelkel (Německo).

Poprvé v dějinách bylo setkání OMF uspořádáno tak, že neovlivnilo množství oxidu uhličitého. Za podpory společnosti Soil & More International z Nizozemí jsou emise skleníkových plynů vytvořené setkáním OMF 2011 neutralizovány pomocí takzvaných emisních certifikátů. Pro vyrovnání budou použity emisní certifikáty projektu ke snížení emisí oxidu uhličitého egyptské společnosti SEKEM.

Toto Organic Marketing Forum bylo uspořádáno pod záštitou polského ministerstva zemědělství a společnosti IFOAM EU Group. Spolek EkoConnect setkání zorganizoval ve spolupráci s polským ekologickým svazem Ekoland, polskou Státní poradenskou službou pro zemědělství, s polským svazem Polska Ekologia a sdružením Organic Retailers Association. Další informace najdete na internetové adrese www.organic-marketing-forum.org

Autor: Hans-Josef Brzukalla, EkoConnect

Překlad z němčiny: Zdeněk Mrázek

* * * * *

7. Trvale udržitelná výroba biomléka v Arménii

Poptávka po bioproduktech stoupá nejen v Severní Americe, Asii a Evropě, ale i v menších, méně rozvinutých zemích. Jednou z nich je Arménie.

Průmysl potravin v Arménii rychle roste. Schopnost této země vyvážit zemědělské výrobky vyrobené ekologicky a vypěstované ve vynikajících klimatických podmínkách je velká. Zpracování potravin náleží od roku 1995 k nejdůležitějším odvětvím průmyslu Arménie. Protože používání chemických látek není u arménských rolníků příliš obvyklé, má zdejší „biologické zemědělství“ velké možnosti rozvoje.

Photo: University of Kassel

Velmi slibnou oblastí je v tomto ohledu výroba a zpracování mléka. Nyní má Arménie 38 velkopodniků na zpracování mléka vyrábějících obvyklé mléčné výrobky. Tyto kapacity výroby a zpracování mléka by však bylo možné dále zvýšit, aby se tak uspokojila jak vlastní poptávka země, tak i poptávka ze zahraničí (např. z Georgie).

Arménská státní zemědělská univerzita v úzké spolupráci s Univerzitou v Kasselu (obor ekologická jakost potravin a kultura výživy) vytvořila plán výukového pokusu pro biologický mlékárenský provoz Balahovit nacházející se na severovýchodě země v regionu Kotajk v nadmořské výšce 1500 metrů.

Tato mlékárna byla znovuvybudována a zrenovována podle evropských standardů a ze sponzorských darů vybavena německými stroji a zařízeními na výrobu mléka, takže studenti Arménské státní zemědělské univerzity si zde mohou prohlédnout a ocenit moderní systémy na zpracování mléka. Pro magisterský program Aplikovaná biologie byla zřízena laboratoř pro kontrolu jakosti.

Pracovníci, kteří tento projekt zajišťují, dbali také na úspory energie a vody při zdejším zpracování mléka a zavedli do tohoto zpracování mléka koncept HACCP. Kromě toho má být tato mlékárna v blízké budoucnosti vybavena slunečními kolektory pro dodávku horké vody jejímu výrobnímu sektoru a má zde být zaveden biologický systém čištění odpadních vod, který bude umět zpracovat látky vznikající jako zbytky z výroby mléka. Tyto technologie přispějí k tomu, aby se tato univerzitní mlékárna mohla do budoucna stát modelem pro další mlékárny v regionu a v celé zemi.

Tato univerzitní mlékárna zahájila výrobu 6 až 7 biologických mléčných výrobků: kysané mléko, macun, mléko, tan (ajran), tvaroh a sýr (Lori a Kanak). Usiluje o stálou a trvale udržitelnou výrobu, hlavně pro účely výuky, ale i pro odběratele.

Dalším cílem je snížit dovoz a dále rozvinout vývoz biologických mléčných výrobků.

Vedoucí projektu: prof. dr. agr. Angelika Plöger a dipl. ing. Sonika Aminforoughi, Univerzita Kassel (obor ekologická jakost potravin a kultura výživy).

Autorka: Katja Bykova, EkoConnect

Překlad z němčiny: Zdeněk Mrázek

* * * * *

8. Biene sucht Bauer

V době, kdy je svět konfrontován s úkazem hromadného hnutí včel CCD (Colony Collapse Disorder), které likviduje rozmanitost přírody a přináší hospodářskou krizi do mnohdy na aktivitě hmyzích opylovačů zcela závislého zemědělství, představuje německý Svaz pěstitelů Gää internetovou platformu pro včelaře a rolníky.

Photo: Gää e.V.

Projekt včelí platformy se zrodil loni v létě jako výsledek dialogu mezi Svazem pěstitelů Gää a včelaři. Včelařům a ekologicky hospodařícím rolníkům dává možnost vyměňovat si informace a zkušenosti. Probíhá to také online pomocí seznamu rolníků a včelařů, do kterého tito také mohou vkládat svoje informace a texty. „Včelaři těžko hledají

stanoviště pro své úly dostatečně vzdálená od polí ošetřovaných insekticidy a jinými chemikáliemi, protože ty jsou v ekologickém zemědělství zakázány. Na druhé straně je výroba plodin a kultur, jako je řepka, z 90% závislá na včelách, a proto může být taková platforma zajímavá i pro rolníky hledající včelaře", vysvětluje Freia Böhm ze Svazu Gää, která za realizaci tohoto projektu odpovídá. Seznam včelařů a ekologicky hospodařících rolníků s možností výměny zkušeností online může oběma stranám pomoci navázat kontakt.

Tato platforma se obsluhuje velmi snadno. Jakmile uživatelé online vyplní speciální tiskopis a zvolí příslušné políčko "Hledat" nebo "Nabídka", mohou vytvořit svůj profil a používat seznam podle zvolených kategorií.

Platforma byla zprovozněna na začátku léta. Ačkoli je nyní její dosah regionální (prezentováni jsou pouze rolníci ze Saska), záměrem je rozšířit její dosah na celé Německo. Zatímco se obrací na všechny včelaře, rolníci potřebují certifikát Svazu Gää. Freia Böhm upřesňuje: "Do budoucna plánujeme zpřístupnit tuto platformu ostatním ekologicky hospodařícím rolníkům".

Další informace o Svazu pěstitelů Gää najdete na internetové adrese www.gaea.de a prostřednictvím internetové platformy pro včelaře a rolníky www.imker.gaea.de

Autor: Sadia Robein, EkoConnect

Překlad z němčiny: Zdeněk Mrázek

* * * * *

9. Film "Pig business" usiluje o bio-maso

Kvůli skandálu, který propukl v lednu kvůli rakovinotvornému dioxinu v krmivu pro prasata a drůbež v Německu, se film „Pig Business“ (Prasečí obchod) Tracy Worcesterové zveřejněný roku 2009 stal opět středem zájmu.

Tracy Worcesterová ve svém filmu tvrdě kritizuje masové chovy prasat a uvádí k tomu mnoho různých důvodů, kromě jiného mravních, sociálních, finančních a politických. Nehledě na to, že masové chovy jsou ryzím týráním zvířat, velkovýrobci masa tím také nedbají na právo spotřebitelů na zdravou stravu a vytvářejí okolnosti, které menším rolníkům téměř nedovolují přežít.

Photo: Janne Brodin

Tracy Worcesterová a několik poslanců Evropského parlamentu cestou informační kampaně ukazují, že evropské daňové poplatníky tyto průmyslové chovy zvířat svými penězi dotují a odpovědnější, malé selské statky tím dostávají na pokraj jejich existence.

Film také ukazuje, že velkovýrobci masa svoje provozy přesouvají do východní Evropy, kde jsou standardy nižší a pracovní síly lacinější. Velká část tohoto filmu byla natočena v Polsku, kde několik svých továren provozuje také Smithfield Foods, největší výrobce vepřového masa na světě.

Tento film dovoluje nahlédnout do dnešní výroby masa a předkládá mnoho výmluvných informací. Přesto by si měl každý utvořit svůj vlastní názor, neboť žádný z uvedených argumentů nemluví jednoznačně pro jednu stranu.

Film „Pig Business“ lze shlédnout bezplatně online na oficiální internetové stránce: www.pigbusiness.co.uk. Tento film je v angličtině a částečně v polštině; titulky jsou však k dispozici v různých jazycích, kromě jiného v němčině, maďarštině, rumunštině, ukrajinštině, ruštině a slovinštině.

Autorka: Katja Bykova, EkoConnect

Překlad z němčiny: Zdeněk Mrázek

* * * * *

10. Nadcházející akce 2011

Datum	Místo	Akce	Téma	Kontakt
06.09. - 07.09.	Sasko, Görlitz	Seminář v rámci projektu EU Ziel-3 Niederschlesisch-Sächsische Akademie für Landwirtschaft und Umweltschutz	2-denní seminář v Sasku, Témata: přímý prodej, místní sdružení, navázání kontaktů na polské a německé strany Jazyky: Němčina, Polština	www.ekoconnect.org
07.09.	Valence, Francie	Bio'n Days: Veletrh na téma bioobchod, ochrana produkce a obchod s ekologickými a přírodními produkty	Témata: cenotvorba technických meziproduktů pro výrobu biopotravin, ekokosmetiky, eko-textilu a přírodních produktů. Cílem konference je informování o nových technologiích Das Ziel der Konferenz ist über neue Technologien der Wertschöpfung von „Abfall“ zu informieren und Zusammenarbeit zwischen Technik und Wirtschaft in Europa zu entwickeln.	www.biondays.com
16.09. - 18.09.	Zakynthos Řecko	Mezinárodní konference o ekologickém zemědělství a agroturistice ve Středomoří	Cílem konference je vylepšení komunikace mezi vědci, výměna zkušeností a informací, Know-How, a nové strategie pro rozšíření ekologického	www.abmconference2011.org
20.09. -21.09.	Dolnoslas kiePolsko	Seminář v rámci projektu EU Ziel-3 Niederschlesisch-Sächsische Akademie für Landwirtschaft und Umweltschutz	2-denní seminář - obnovitelné zdroje energie Jazyky: Němčina, Polština	www.dodr.pl
21.09. - 24.09.	Bělehrad, Srbsko	2. BioBalkan Expo 2011	Biopotraviny, technika a vybavení pro jejich zpracování, biokosmetika, přírodní produkty, specializovaná média věnující se zdravému životnímu stylu	www.alexpo.co.rs/2biobalkan2011.html
26.09. - 05.10.	Gyeonggi Paldang, Korea	IFOAM-celosvětový kongres a 3. ISOFAR-konference	IFOAM-Kongres zabývající se praktickými otázkami vztahujícími se k biologickému. V rámci konference ISOFAR mohou být pod titulem „Organic is Life – Knowledge for Tomorrow“ podávány příspěvky na téma biologické zemědělství.	www.kowc2011.org www.isofar.org
28.09. -29.09.	Sasko, Německo	Exkurse v rámci projektu EU Ziel-3 Niederschlesisch-Sächsische Akademie für Landwirtschaft und Umweltschutz	Exkurse do regionu Oberlausitz	www.smul.sachsen.de/lfulg
28.09.– 30.09.	Bělehrad, Srbsko	Veletrh – delikatesy, CULINARIA	Setkání výrobců nápojů a potravin se zaměřením na spotřebitele a experty potravinářského průmyslu, vystavovatelé mohou prezentovat své produkty	www.culinariafinefood.com
02.10.	Augsburg, Německo	BioSüd	Veletrh bioproduktů	www.biosued.de
06.10.	Zgorzelec	Setkání v rámci projektu	Seminář o ekologickém včelaření ,	www.ekoconnect.org

	, Polsko	EU "Ökologisch Handeln"	diskuse mezi polskými a německými včelaři a zemědělci Jazyky: Němčina, Polština	org
08.10. 12.10.	Kolín, Německo	Anuga	Celosvětový veletrh zdravé výživy pro obchod a gastronomii	www.anuga.de
11- 10.- 15.10.	Drážďany, Německo	Workshop "großräumige ökologische Milch- und Fleischproduktion und -Verarbeitung bei geringem Betriebsmitteleinsatz"	Cílem workshopu jsou ukázky z tzv. Best Practice, příklady možností produkce a zpracování produktů masa a mléka v rámci zákonů EU Jazyk: Ruština	www.ekoconnect.org
14.10. -16.10.	Lodz, Polsko	NATURA FOOD	Spotřebitelský veletrh ekologických, tradičních a regionálních produktů	www.naturafood.pl
15.10. -16.10.	Hannover, Německo	BioNord	Veletrh bioproduktů	www.bionord.de
25.10.	Świdnica, Polsko	Seminář v rámci projektu EU "Ökologisch Handeln"	Ekologické zemědělství jako koncept budoucnosti pro venkovské oblasti Ökologischer Landbau als Zukunftskonzept für den ländlichen Raum Jazyky: Němčina, Polština	www.pogranicze-csb.home.pl
27.10. -30.10.	Waldorfská škola Hannover Maschsee Německo	Mezinárodní konference - vzdělávání v biodynamickém zemědělství	"Zukunft durch Wurzeln" je heslem konference. Témata: hospodářství jako jednota, lesnictví, společenství rostlin, etc.	www.novembertagung.de
04.11.- 06.11.	Atheny, Řecko	Biologica: Veletrh ekotrhu	Nejnovější trendy v ekologickém zemědělství, výživě, ekologii a zdraví	www.biocluster.gr
14.11.- 15.11.	Praha, Česká Republika	3. vědecká konference o vývoji v ekologickém zemědělství	"Nové výsledky výzkumu a vědy v ekologickém zemědělství a jeho využití ve střední a východní Evropě"	www.ctpez.cz
15.11.	Praha, Česká Republika	Biosummit 2011	"Potřebuje Česká republika a EU ekologické zemědělství a biopotraviny?" Možnost výměny názorů mezi politiky, státní správou, vědou, výzkumem, výrobci biopotravin, manažery a obchodníky	www.ctpez.cz/biosummiteng.html
17.11.	Polsko	Konference v rámci projektu EU Ziel-3 Niederschlesisch-Sächsische Akademie für Landwirtschaft und Umweltschutz	Téma: „Ochrana přírody v zemědělství“ Jazyky: Němčina, Polština	www.dodr.pl
25.11.	Görlitz, Sasko, Německo	Workshop v rámci projektu -EU "Ökologisch Handeln"	Podnikový management v rámci změn v podniku (přechodné období, změny ve správné zemědělské praxi, etc.) Jazyky: Němčina, Polština	www.gaea.de
06.12.- 07.12.	Drážďany, Německo	Exkurze v rámci projektu EU Ziel-3 Niederschlesisch-Sächsische Akademie für Landwirtschaft und Umweltschutz	Téma: Ochrana životního prostředí pomocí ekologického zemědělství, návštěva podniků v Sasku určená pro zemědělce z Niederschlesien – Dolní Slezsko. Jazyky: Němčina, Polština	www.ekoconnect.org

Líbil se Vám informační dopis EkoConnectu?

Bude nám potěšením, když ho doporučíte zainteresovaným kolegům a známým.

Pokud jste tento informační dopis obdrželi od třetí osoby a máte zájem ho dostávat osobně od nás, napište nám prosím e-mail. Jako předmět uveďte "Subscribe EkoConnect Infobrief" a zašlete ho na: redaktion@ekoconnect.org. Pokud chcete přispět svým komentářem, kritikou nebo nápady na zlepšení, pošlete je prosím na následující e-mailovou adresu: jolanda.devries@avalon.nl

Pokud si nepřejete tento informační dopis i nadále přijímat, napište nám e-mail, do kterého uveďte jako předmět "Unsubscribe EkoConnect Infobrief".

S přátelským pozdravem

Vaše redakce informačního dopisu

Avalon je holandská mezinárodní nezisková organizace, která je aktivní v podpoře ekologického zemědělství. Avalon podporuje obce na venkově ve středo- a východoevropských oblastech a kromě toho budování stálé venkovské společnosti. Tímto způsobem podporujeme přírodu a životní prostředí, sociální podmínky a místní hospodářství, vždy v úzké spolupráci s místními organizacemi jako jsou obce, zemědělci, úřady, atd.

Síť Avalonu

Jedním z našich cílů je dát dohromady organizace, vlády, university a odborníky na základě informování a diskutování o biologickém zemědělství a životním prostředí. Znalosti výstavby kapacit a obchodního řetězce a vývoj hrají velkou roli pro programy v oblasti zemědělské a ekologické politiky. Aktivitě zahrnují semináře, vzdělávání školících provozů, rozvoj institucí a projektů.

Srdužením všech zúčastněných vzniká široká síť více než 150 aktérů v oblasti ekologického zemědělství, ochrany životního prostředí, ekologické různorodosti a neustálý rozvoj venkovského prostoru. Tato síť spojuje lidi, kteří jsou mezi sebou a s experty na evropské či mezinárodní úrovni aktivní na projektech Avalonu. Avalon podporuje tuto síť komunikací a výstavbou nástrojů pro sestavení kapacit.

Členství

Chcete se stát členem této sítě? Potom vyplňte prosím přihlašovací formulář na naší internetové stránce (www.avalon.nl) ste již členy této sítě? Potom se snažte přesvědčit Vaše spolupracovníky, přátele nebo jiné zainteresované skupiny, aby se stali členy této sítě.

EkoConnect je nezisková organizace se sídlem v Německu, která podporuje výměnu informací, znalostí a zkušeností v oblasti ekologického zemědělství. Tato organizace slouží jako síť pro lidi a organizace, kteří se podílejí na setkání a společném působení v biologickém sektoru v západní a východní Evropě.

Její hlavní úkolem

je podpora aktivit pro neustálý rozvoj ekologického zemědělství ve střední a východní Evropě a připojení účastníků, stejně jako podpora dostatku ekologicky vyrobených potravin. Nadále slouží EkoConnect jako centrální informační služba, která podporuje možnosti navazování kontaktů, výměnu zkušeností a další vzdělávání. EkoConnect napomáhá při výstavbě struktur ekologického zemědělství soukromým i veřejným zařízením. EkoConnect je přitom podporován odborným sborem, který mu poskytuje poradenské služby v oblasti strategických otázek.

Členství

Členové EkoConnectu jsou nejen odborníci a organizace z celé Evropy, kteří mají dlouholeté zkušenosti s prosazením ekologických zemědělských struktur, aber také ostatní, kteří se zajímají o učení a podporu biomyslenek. I Vy nám můžete pomoci. Podpořte naši práci tím, že se stanete "podporujícím" či "řádným členem". Vyplňte prosím přihlašovací formulář na naší internetové stránce: (www.ekoconnect.org). Pokud jste již naším členem, potom se snažte přesvědčit Vaše spolupracovníky, přátele nebo jiné zainteresované skupiny, aby se stali členy EkoConnectu.